

Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen har sendt forslag til Kommuneplanstrategi 2018 "Verdensby med ansvar" i offentlig høring på [bliv hørt-portal](#)en i perioden 24. september 2018 til 20. november 2018.

Borgerdialog

Indre By Lokaludvalg havde den 31. oktober 2018 et debatvognsarrangement i Kunsthall Charlottenborgs gård med guidede rundvisninger i kunsthallens udstilling "Big Art". Lokaludvalget talte med borgerne om forslaget til kommuneplanstrategi og om lokaludvalgets høringssvar.

Borgerne fik mulighed for at udfylde et spørgeskema om København og Indre Bys udvikling. Spørgeskemaet kunne også udfyldes via lokaludvalgets hjemmeside i perioden 24. oktober-4. november 2018. Lokaludvalget har fået 103 besvarelser. I bilaget ses en opsamling på besvarelserne.

Derudover har lokaludvalgsmedlemmer været til stede og talt med borgere ved Økonomiforvaltningens pop up-arrangementer på Dronning Louises Bro den 12. oktober 2018 og i Københavns Universitets Center for Samfund og Sundhed den 15. november 2018.

Resultater af borgerdialogen er afspejlet i bemærkningerne nedenfor.

Lokaludvalgets holdning

Lokaludvalget har den 8. november 2018 drøftet forslaget til kommuneplanstrategi (KPS):

1. Overordnede bemærkninger

- KPS og den kommende kommuneplan tager udgangspunkt i, at indbyggertallet i København vokser, men der må være en grænse for væksten. Hvor er grænsen?
- KPS skal forholde sig til den konkrete udvikling i byen. Man bør således tydeligt fortælle, at udviklingen i kommunen går i den gale retning på en række parametre. Eksempelvis er der tegn på, at en krise på ejendomsmarkedet er under opsejling. Der er tomme butikker og ejerlejligheder er blevet sværere at

20. november 2018 J.nr. 2018-0291522
---

sælge. Det går også den gale vej for detailhandlen samt for det vedtagne ideal om udviklingen af tre-delning af trafikken i privattransport, cyklist og offentlig befordring, hvor sidstnævnte er vigende mod jævnt tiltagende privatbilisme.

- Lokaludvalget beder om, at man ikke bruger "Byen med kant"-begrebet i KPS og i kommuneplanen. Begrebet er fortærsket og giver indtryk af en selvhøjtidelig by, ligesom det ikke er i trit ikke med den byudvikling, som Indre Bys borgere ønsker jf. spørgeskemaundersøgelsen, som lokaludvalget har gennemført.
- Lokaludvalget har erfaring med, at der udarbejdes tillæg til kommuneplanen stort set samtidig med, at den vedtages. Borgerrepræsentationens beslutninger om KPS og om den kommende kommuneplan bør indeholde bemærkninger om, at der ikke vil blive besluttet tillæg til kommuneplanen i fx 2 år efter dens vedtagelse.
- I KPS og i Kommuneplanen bør det fremhæves, at både bydelene i kommunen og kvartererne indenfor bydelene er forskellige, hvorfor man bør have forskellige tilgange til planlægningen af bydelene og bydelenes kvarterer. KPS og kommuneplanen skal værne om og forstærke de positive træk ved bydelene og deres kvarterer og ikke skære dem over én kam.
- Jf. afsnittet i KPS "Historisk by med gode byrum for mennesker" bør man i den endelige udgave af KPS og i kommuneplanen skrive, hvordan kommunen vil arbejde systematisk med begrebet "bevarende lokalplan" og udpege områder, som man i de kommende fire år vil udarbejde bevarende lokalplaner for. I Indre By er det nødvendigt med bevarende lokalplaner for hele Middelalderbyen for at sikre den arkitektoniske sammenhæng, de historiske byggerier og kvarterer samt de kulturhistoriske bymiljøer, der trods alt stadig er i området. Det kan også være aktuelt med bevarende lokalplaner for andre dele af Indre By. Det bør undersøges.
- Der mangler et afsnit i KPS vedr. rapporten "Udbygning af kollektiv infrastruktur i København 2 (KIK 2)", der vil ændre på rækkefølgeplanen i kommuneplanen, ligesom planen om Lynetteholmen, der blev offentliggjort fornyelig, skal omtales.
- Kommunen bør arbejde for en ændring i Planloven, så man i lokal- og kommuneplaner kan skelne mellem forskellige typer serviceerhverv, dvs. "S-område". Nattelivsaktiviteter bør være en særlig anvendelseskategori.

- Indre By og Christianshavn bør adskilles i kommunens statistikker. De to bydele er meget forskellige.

2. Bemærkninger vedr. dilemmaer i byudviklingen (side 20-21 i KPS)

- København har hidtil fremhævet sine blå områder som et aktiv. Samtidig har man gennem årene tilladt opfyldning af Inderhavnen til byggerier, senest til BLOX-byggeriet, ligesom der nu er tilladt en restaurations-ponton i Inderhavnen. Kommunen må vælge, om man vil fortsætte med at indskrænke Inderhavnen og dermed devaluere dens miljømæssige værdi eller om man vil beskytte den.
- Kommunen bør være opmærksom på, at en fortætning af byen betyder, at man mister grønne "skæve" områder, som ellers er med til at give byens kvarterer og bydele deres egenart og kant.
- Den stigende turisme presser hverdagslivet i Indre By, som turisterne ellers kommer hertil for at opleve og leve med i. I øjeblikket oplever lokaludvalget, at den stigende turisme medfører stadig flere restauranter, cafeer mv. på bekostning af detail- og specialbutikker, ligesom udviklingen medfører flere airbnb-udlejninger og flere hoteller. Med andre ord er Indre By ved at udvikle sig til en kulisse. I KPS og i kommuneplanen skal man beskrive, hvordan hverdagslivet i Indre By kan kobles med turismen.
- Terrorsikringen af gader i Indre By, som kommunen så småt har taget hul på, vil ændre på måden, Indre Bys borgere lever på. Det er værd at undersøge, hvilke konsekvenser terrorsikringen har for hverdagslivet i Indre By, før man går videre med projektet.
- KPS indeholder ønske om flere høje huse, som vil skygge over store arealer. Det strider mod ønsket i KPS om at skabe byrum med blik for sundhed, grønt og attraktivt bymiljø.

3. Bemærkninger vedr. Københavnerdialog (side 24-25 i KPS)

- Når kommuneplanen kommer i offentlig høring, bør der være noget konkret, som borgerne kan forholde sig til. KPS er stort set uden kant.

- Københavnerdialogen bør være en dialog mellem borgerrepræsentanterne og borgerne; ikke mellem embedsmænd og borgerne. Og der er slet ikke behov for en Tænketaank som mellemed.
- Københavnerdialogen om den kommende kommuneplan bør omfatte bydelsrettede undersøgelser af, hvordan københavnerne oplever det sted, de bor eller bruger til hverdag.
- Københavnerdialogen om den kommende kommuneplan skal indeholde særlige initiativer, der kan få unge i tale. Lokaludvalget foreslår, at kommunen holder et ungdomsfolkemøde om den kommende kommuneplan.
- Kommunen skal tydeligt gøre opmærksom på, hvad indflydelsesrummet er for borgerne, når man har Københavnerdialog om den kommende kommuneplan. Kommunens dialog med borgerne skal tilrettelægges, så der skabes engagement og så man kan se, at det giver mening at deltage i dialogen og debatten om fremtidens København.

4. Bemærkninger vedr. visionen for byen (side 28-29 i KPS)

- Visionen bør udtrykke tiltag, der samler byen. I dag er København på mange måder en by i splid med sig selv.
- Lokaludvalget foreslår, at afsnittet om storby for mennesker indeholder nogle bemærkninger om, at folk ønsker at bo i København og om hvad, der trækker dem hertil. Bemærkningerne skal lede hen til en politisk konklusion om hvilke elementer i den nuværende by, vi på et strategisk plan skal værne om og forstærke.
- Lokaludvalget foreslår, at afsnittet om storby for mennesker og afsnittet om byudvikling med kant indeholder bemærkninger med visioner for detailhandlen, og herunder hvordan kommunen vil imødegå den stigende e-handel. E-handlen udfordrer detailhandlen; leveringer af pakker præger i stigende grad gadenettet i Indre By og i et videre perspektiv udfordrer e-handlen konceptet "by".
- Storby for mennesker: Lokaludvalget ser frem til en snarlig operationalisering for beboerne i Indre Bys nattelivsområder af visionen om " høj livskvalitet og rum for alle". I den endelige udgave af KPS samt i den kommende kommuneplan bør der være sat ord på, hvad man konkret vil gøre.

- Lokaludvalget foretrækker, at kommunen kun har én målsætning for trafikudviklingen, nemlig målet om at i 2025 foregår 75 pct. af alle ture i København i gang, på cykel eller med kollektiv trafik. Målsætningen om, at en tredjedel af trafikken skal ske med hhv. cykel, kollektiv transport og bil er relativ og uden tidsangivelse for, hvornår målet skal nås, og er derfor ikke brugbar. Lokaludvalget foreslår således, at afsnittet om bæredygtige byløsninger konkret beskriver, hvordan man vil opnå målet om en CO2-neutral by i 2025, herunder målet om at 75 pct. af alle ture i København foregår i gang, på cykel eller med kollektiv trafik.

Region Hovedstadens klimaregnskab omfatter så vidt muligt alle klimaskadelige drivhusgasser, der er omfattet af Kyotoaftalen. Den målemetode kan Københavns Kommune også benytte. Under alle omstændigheder er København længere fra målet end først antaget. Lokaludvalget kan derfor være bekymret for, om målet om en CO2-neutral by i 2025 kan nås.

- Lokaludvalget foreslår, at afsnittet om bæredygtige byløsninger konkret beskriver hvilken form for motoriseret trafik, man strategisk vil prioritere. Beskrivelsen skal bl.a. give et signal om, at pendlertrafikken står lavt på prioriteringslisten.

- Indre By Lokaludvalg beder om, at man politisk forholder sig til nedenstående forslag, da forvaltningen ikke har svaret ordentligt på det i Hvidbogen:

Afsnittet om byudvikling med kant uddybes med følgende bemærkninger: "Udmøntningen af kommunens arkitekturpolitik skal i højere grad afpasses efter den enkelte bydel. Nybyggeri skal tage afsæt i bydelens egenart. For Middelalderbyen betyder dette, at nybyggeri ikke primært skal fremstå som moderne, men derimod holde sig i den (tidløse) klassicistiske stil, som er bydelens egenart og "fortælling".

Det vil der ikke være noget forlorent i. En bygning som BLOX er ikke i harmoni med Middelalderbyen; den kunne ligge hvor som helst i verden. Nybyggeri bør respektere bydelens skala ved, at større huse udadtil skal fremstå, som om de var opdelt i overensstemmelse med de oprindelige små matrikler. En differentieret arkitekturpolitik skal tillige udmøntes med en beslutning om, at der for hvert af de gamle bykvarterer i Indre By udarbejdes en bevarende lokalplan på overordnet niveau med overordnede retningslinjer om bevaring, der forhindrer nedrivning af huse, som på harmonisk vis indgår i den større sammenhæng. Eksempelvis bør der ikke ske nedrivninger på Strøget, selv om de enkelte bygninger ikke - isoleret set - har høj bevaringsværdi.

5. Bemærkninger vedr. temaet "En social og blandet by" (side 30-31 i KPS)

- Lokaludvalget kan bakke op om, at der skal skabes plads til flere indbyggere i kommunen, men lokaludvalget mener ikke, at det skal ske ved byggeri af flere beboelsesbygninger i Indre By, da det vil indskrænke de rekreative områder. I stedet bør man overveje, hvordan den eksisterende bygningsmasse vil kunne rumme flere indbyggere. Lokaludvalget er således for, at man tillader omdannelse af tagetager til boliger, hvis det giver flere boliger og ikke blot betyder, at eksisterende boliger bliver større.

Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget,

- at kommunen arbejder for, at kontorer i Indre By omdannes til boliger, gerne almene boliger. Man kan starte med kontorer og kontorejendomme, der erfaringsmæssigt er svære at udleje.
- at man forhindrer, at boliger udnyttes kommercielt til fx airbnb-udlejning.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at kommunen håndhæver bopælspligten.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at man analyserer, hvordan ældre i store boliger kan bytte til mindre boliger inden for samme bydel eller kvarter, uden at parterne, der bytter, bliver ramt økonomisk af fx højere huslejer begrundet i boligforbedringer.
- KPS og den kommende kommuneplan bør mere udførligt omtale, hvad man vil gøre for hjemløse.
- Lokaludvalget ønsker ikke, at der etableres boliger på vand i lokaludvalgets område. Det vil indskrænke vandarealerne og dermed oplevelsen af Indre By som en bydel omgivet af vand.

6. Bemærkninger vedr. temaet "En grøn og bæredygtig by" (side 32-33 i KPS)

- KPS bør indeholde prioriteringer mål for trafikken. Lokaludvalget foreslår, at der opsættes absolutte mål for den private transport (biler) gennem hhv. kommunen og Indre By.

Endvidere foreslår lokaludvalget, at der i KPS er mål for, hvordan trafikken i hhv. kommunen og Indre By forholdsmæssigt skal være fordelt på privat transport, offentlig transport, cykel og gang i fx 2025.

Endelig foreslår lokaludvalget, at der i den endelige udgave af KPS prioriteres blandt de forskellige former for motoriseret trafik og at pendlertrafikken prioriteres lavt.

- Som led i det videre arbejde med KPS bør man undersøge fordele og ulemper ved gratis bustransport i Københavns Kommune. Augsburg vil i 2019 indføre gratis nærtrafik i City.
- KPS bør indeholde bemærkninger om, hvordan kommunen vil nå målene i kommunens klimaplan.
- Man bør nævne, at man er ved at undersøge, hvilke miljø- og bymiljømæssige effekter en østlig ringvej (havnetunnel) med trafikbegrænsende foranstaltninger i kommunens centrale bydele kan have ved de forskellige løsningsmodeller for den østlige ringvej.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at kommunen systematisk arbejder for at få mere facadebeplantning. Dels skal de administrative hindringer ryddes af vejen, dels skal der rådgives om mulighederne for facadebeplantning og dels bør man støtte etablering af facadebeplantning økonomisk.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at man undersøger, hvordan der kan skabes gode grønne byrum på tværs af skel mellem kommunale, statslige og private matrikler. Således kunne byrummet for Helligåndskirken, der reelt er en parkeringsplads, med fordel indgå i en begrønnet pladsdannelse på Strøget.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at kommunen forestår et systematisk tjek af alle etageejendomme i kommunen. Erfaringen er, at en ejendom kan spare 10% i energi ved et energitjek.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at kommunen får politiet til at håndhæve tomgangsregulativet. Det er især busser og taxaer, som ikke overholder forbuddet mod tomgang.
- Som en konkret indsats for befolkningens sundhed foreslår lokaludvalget, at kommunen iværksætter informationskampagner, der gør op med drukkulturen i nattelivet.

- Lokaludvalget foreslår, at man i KPS nævner konkrete initiativer indenfor motion og eliteidræt.
- På side 33 i KPS nævner man en række konkrete indsatser. Lokaludvalget foreslår, at man skriver, hvornår målet med de forskellige indsatser skal være nået.
- Lokaludvalget ønsker en analyse af, hvilket potentiale Søerne og arealerne omkring har uden luftforureningen fra trafikken i Søgaderne. Frednings- og beskyttelsesbestemmelserne skal respekteres.
- Lokaludvalget ønsker en analyse af, hvordan bygningen, som Kulturhuset Indre By har til huse i, kan give mere værdi til borgerne i Indre By.
- I KPS nævner man som en konkret indsats, at man vil etablere flere cykelstiforbindelser og supercykelstier. Det bør følges op med en konkret indsats vedr. etablering af det antal cykelparkeringspladser i Indre By, som til stadighed matcher antallet af cyklister.

7. Bemærkninger vedr. temaet "En kulturel storby med kant" (side 34-35 i KPS)

- Frem for at skrive, at Københavns arkitektur skal være af høj kvalitet, foreslår lokaludvalget, at man skriver, at Københavns bymiljøer skal være af høj kvalitet. Man skal ikke tænke i, hvordan de nye ejendomme tager sig ud og fungerer arkitektonisk. Man skal tænke i helheder: Hvordan de nye ejendomme bidrager til bymiljøet.
- Den endelige udgave af KPS og den kommende kommuneplan bør indeholde bemærkninger om, hvordan eksisterende bymiljøer bevares og forstærkes. Lokaludvalget ser den lokale særegenhed som et udtryk for en by med kant.
- Den endelige udgave af KPS og den kommende kommuneplan bør indeholde bemærkninger om, at beboerne skaber byen med kant. Bykvarterer uden beboere er udtryk for en by uden kant.
- Som en konkret indsats foreslår lokaludvalget, at kommunen prioriterer renholdelse af byrummene. En ren by giver mere rum for byen med kant.

- Lokaludvalget foreslår, at den endelige udgave af KPS omtaler arbejdet med en helhedsplan for Strøget som en konkret indsats.
- Lokaludvalget foreslår, at man i den endelige udgave af KPS nævner, at terrorsikring i byrummet kan udformes kunstnerisk og/eller invitere til ophold. Der er eksempler i Oslo på den slags terrorsikring.
- Lokaludvalget foreslår, at KPS nævner etablering af et havnebad i lokaludvalgets område, fx ved Havnegade-promenaden, som en konkret indsats.
- Lokaludvalget bakker op om initiativerne vedr. midlertidighed, som omtales i KPS.
- Lokaludvalget er skeptisk overfor udsagnet i KPS om, at høje huse kan bidrage til byens særpræg. Byens særpræg er vel netop, at dens skyline er domineret af tårne.
- Hvis man vil gå videre med ønsket om flere høje huse i kommunen, bør de samles ét sted og ikke spredes over hele byen, sådan som det er ved at ske.
- Kommunen har haft en plan om at fjerne gadeparkering og i stedet købe parkering i parkeringsanlæg til borgere med beboerlicens. Det vil kunne give borgerne gaderum til forskellige former for anvendelse. Planen bør omtales i den endelige udgave af KPS, hvis kommunen fortsat arbejder med den.

8. Bemærkninger vedr. temaet "En by i vækst med talenter og arbejdspladser" (side 36-37 i KPS)

- Detailhandlen indeholder forholdsvis mange arbejdspladser. Alene af den grund bør rammebetingelserne for detailhandlen forbedres. Som en konkret indsats kunne man undersøge, hvad de fysiske rammer i Indre By betyder for detail- og specialbutikkerne.
- Lokaludvalget mener, at erhvervslivet skal behandles fair. Men kommunen skal ikke desto mindre huske på, at den er myndighed.
- Lokaludvalget er skeptisk over for indsatsen for at tiltrække flere store internationale events. Sådanne events kan besværliggøre hverdagslivet i Indre By. Før man gør mere, bør

man undersøge, om det økonomisk kan svare sig at få flere internationale events til byen.

9. Bemærkninger vedr. temaet "En international byregion"(side 38-39 i KPS)

- Lokaludvalget mener, at den kollektive gods- og persontransport over Øresundsbroen skal effektiviseres med bedre planlægning, før man overvejer at investere i nye forbindelser til Sverige.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand